

højtærede nuværende Landbrugsminister havde gjort sig skyldig i at nedlægge et mindre Landbrug og sammenlægge det med sin daværende Ejendom. Nu kender jeg ikke, hvorledes dette Forhold ligger, men den Gang undlod den højtærede Landbrugsminister i alle Tilfælde at gøre tilstrækkelig klart, hvorledes dette Forhold laa, og jeg vilde dog mene, at hvis man vedtager en Bestemmelse om, at man vil straffe tidligere Brud mod det, man nu vedtager, vilde det se ganske uheldigt ud, dersom den nuværende Landbrugsminister skulde blive den første, der skulde blive draget til Ansvar for tidligere Forsømmelser paa dette Omraade; jeg vil selvfølgelig haabe for den højtærede Landbrugsministers egen Skyld, at han har sine Papirer i bedste Orden, men under Hensyn til, hvad der tidligere har været fremme om denne Sag, turde man maaske være berettiget til at tvivle herom.

Hele dette Spørgsmaal maa sikkert overordentlig nøje overvejes, og det har glædet mig at høre, at baade den ærede Ordfører for Socialdemokraterne og det ærede Medlem Hr. Pinholt netop har udtalt sig om § 4 og været meget bekymrede for, at denne skulde blive til Lov. Jeg kan sige, at vi for vort Vedkommende under ingen Omstændigheder kan tiltræde § 4, saaledes som den nu foreligger, ej heller saaledes som den forelaa i det Lovforslag, den tidligere Landbrugsminister fremsatte. Vi maa mene, at der skal tages yderligere Hensyn paa dette Omraade, saaledes at man ikke begaar Uret og Vilkaarligheder, hvad man ikke vil undgaa, dersom man vedtager Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse.

Medens Lovforslaget om Jords Udstykning og Sammenlægning, saaledes som det blev forelagt i Foraaret, fastholdt det gamle Princip, at man havde fri Handel med Jord og frit havde Lov til at udstykke sin Ejendom, dog saaledes, at den gamle Grænse nedad for Bøndergaarde blev opretholdt, og alle Huse med under 2 Tdr. Hartkorn blev undtaget, bryder det nu foreliggende Forslag ganske med dette Princip, idet man her foreslaar rent kategorisk at forbyde, at Landejendomme, som har et Tilliggende af over 4 Tdr. Hartkorn, overhovedet maa tillægge mere Jord, samtidig med at det forbydes at forøge Landejendomme, der har under dette Hartkornstilliggende, til over dette. Dette er et Indgreb i den private Ejendomsret, som vi fra vor Side absolut maa modsætte os. Jeg kan aldeles ikke se, at For-

holdene herhjemme i Øjeblikket gør noget saadant paakrævet. Forholdet vilde være et ganske andet, dersom man kunde begrunde et saadant Forslag med, at Tiden gjorde det paakrævet at gaa til saadanne Foranstaltninger, men noget saadant har den højtærede Minister ikke forsøgt.

Ikke forsøgt er maaske for meget sagt, for den højtærede Minister har i Bemærkningerne til Lovforslaget givet en Begrundelse, idet det hedder — med den højtærede Formands Tillade se skal jeg læse et Par Linier op —: „Til Begrundelse heraf bemærkes følgende: Det er i Nutiden almindelig erkendt, at en Forøgelse af Antallet af mindre, selvstændige Jordbrug er af væsentlig Betydning for en rolig Samfundsudvikling.“ Denne Begrundelse kan jeg i alt Fald ikke anerkende som rigtig. Det har fra vor Side som fra alle Sider i dette Ting været erkendt, at det samfundsmæssigt set kunde være fordelagtigt at støtte Oprettelsen af mindre Jordbrug, men vi har absolut ikke anerkendt og mener heller ikke, at det er nødvendigt for en rolig Udvikling. Det er noget, de Herrer Socialdemokrater har ment, men den Mening deler vi aldeles ikke, og den højtærede Landbrugsminister maa meget forlade os, at vi ikke føler nogen Trang til at være med til at hyppe hans partipolitiske Kartoffler.

Der er i Øjeblikket ude omkring i vort Land saa stor Tilbøjelighed til at udstykke større Gaarde, at der ikke er nogen som helst Grund for den højtærede Minister til at befrygte, at der ikke skulde blive Jord nok til den Udstykning, som han maaske i højere Grad end vi andre ønsker at faa at se. Og naar den højtærede Minister mener, at Tilladelse til at lægge Jord til Ejendomme paa over 4 Tdr. Hartkorn vil fordyre Jorden for de Mennesker, der ønsker at oprette mindre Jordbrug, saa skylder han, ligesom for øvrigt hans Partifælle, os et Bevis herfor. Paastanden har været fremsat tidt nok, men noget Bevis har vi hidtil ikke faaet, og vi for vort Vedkommende maa mene, at Paastanden ikke holder Stik. Efter vor Mening er der ikke nogen som helst samfundsmæssig Grund til at gribe yderligere ind i den frie Dispositionsret over Landbrugsejendomme, og derfor maa vi gaa imod den Tendens, der i det forelagte Lovforslag er til ret alvorlige Indgreb i Ejendomsretten. Vi er villige til at tage tilbørligt Hensyn til Forholdene, saaledes som de har udviklet sig, men vi kan ikke erkende, at Forholdene har udviklet sig i den Retning, at saa radikale Indgreb som de, den højtærede Minister